

Briuselis, 2026 m. gegužės 4 d.
(OR. en)

8821/26
ADD 1

ENER 211
FISC 156
ECOFIN 559
COMPET 514
ENV 441
IND 299

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2026 m. balandžio 30 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	C(2026) 2850 annex
Dalykas:	PRIEDAS prie KOMISIJOS REKOMENDACIJOS dėl energetikos bendrijų plėtros rėmimo ir pasigamintos energijos vartojimo potencialo didinimo

Delegacijoms pridedamas dokumentas C(2026) 2850 annex.

Priedama: C(2026) 2850 annex

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 04 30
C(2026) 2850 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

KOMISIJOS REKOMENDACIJOS

**dėl energetikos bendrijų plėtros rėmimo ir pasigamintos energijos vartojimo potencialo
didinimo**

{SWD(2026) 126 final}

PRIEDAS. Energetikos bendrijų veiksmų planas

Komunikate dėl piliečių energetikos dokumentų rinkinio (COM(2026)115) Komisija išklė tikslą energetikos bendrijų įrengtą atsinaujinančiųjų išteklių energijos galią padidinti iki 90 GW. Siekiant pašalinti energetikos bendrijoms kylančias technines ir finansines kliūtis ir padėti valstybėms narėms įgyvendinti šią rekomendaciją, šiame veiksmų plane aptariamos penkios sritys:

1. Veiksmingos sąlygų sudarymo sistemos
2. Galimybės gauti finansavimą
3. Informuotumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas
4. Socialinė įtrauktis ir visuomenės dalyvavimas
5. Skaitmeninės inovacijos ir sistemų integravimas

Siekdama stebėti šio veiksmų plano įgyvendinimo pažangą, keistis geriausios praktikos pavyzdžiais ir stiprinti valdžios institucijų, bendruomenių ir pramonės partnerystes, Komisija ketina:

- energetikos bendrijų raidai ir poveikiui stebėti sukurti **ES mastu taikomų rodiklių** rinkinį, kurį taikytų **Piliečių energetikos konsultacijų centras (CEAH)**, ir
- 2028 m. kartu su valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir suinteresuotųjų subjektų tinklais surengti **dialogą piliečių energetikos klausimais**.

1. Veiksmingos sąlygų sudarymo sistemos

Siekdama pašalinti reglamentavimo neapibrėžtumą, atsirandantį dėl nevisiško arba uždelsto ES direktyvų, kuriose apibrėžiamos atsinaujinančiųjų išteklių energijos bendrijos ir piliečių energetikos bendruomenės, perkėlimo į nacionalinę teisę, Komisija planuoja:

- įvertinti, ar reikia toliau paprastinti ir derinti **ES apibrėžtis**;
- toliau bendradarbiauti su ES valstybėmis narėmis, nacionalinėmis energetikos reguliavimo institucijomis, skirstymo sistemos operatoriais ir energetikos bendrijoms atstovaujančia (-iomis) organizacija (-omis) ES teisės aktų ir rekomendacijos dėl energetikos bendrijų ir pasigamintos energijos vartojimo įgyvendinimo klausimais kasmetiniame Piliečių energetikos forume ir apskritojo stalo diskusijoje dėl energetikos politikos vartotojams reguliavimo;
- **stebėti nacionalines kliūtis**, gerą patirtį ir sąlygų sudarymo sistemas pagal CEAH ir kitas iniciatyvas;
- tirti skundus dėl **nesąžiningos rinkodaros veiklos**, susijusios su energetikos bendrijomis ar dalijimusi energija.

2. Galimybės gauti finansavimą

Siekdama pagerinti energetikos bendrijų galimybes gauti jų išgales atitinkantį ir patikimą finansavimą, didinti finansų tarpininkų ir valdymo institucijų informuotumą apie esamas ES

garantijas ir lėšas energetikos bendrijoms remti ir toliau teikti paramą dotacijomis ankstyvuju etapu pagal Energetikos bendrijų priemonę, Komisija ketina:

- bendradarbiaudama su Europos investicijų fondu, per platformą „Green Gateway“ (pagalbos tarnybos priemonę, e. komunikacija, internetinius seminarus) didinti finansų tarpininkų ir energetikos bendrijų informuotumą apie **programos „InvestEU“ garantijų naudojimą prieinamoms paskoloms**, kad būtų kuo labiau padidintas jų naudojimas (2026 m.);
- per CEAH paskelbti **energetikos bendrijų finansavimo priemonių rinkinį**, kad visuomenė ir bendrijos galėtų susipažinti su galimais finansavimo modeliais ir galimybėmis ir būtų galima pasinaudoti į bendruomenę orientuotomis, į rinką integruotomis lankstumo ir dalijimosi energija paslaugomis (2026 m.);
- Sanglaudos fondų lėšų panaudojimui padidinti, **Energetikos ir valdymo institucijų tinkle**, atlikus pirminį narių poreikių vertinimą ir pasiekus bendrą sutarimą dėl steigimo, įsteigti energetikos bendrijų darbo grupę (2026 m.);
- refinansuoti **Energetikos bendrijų priemonę po 2027 m.**, kad daugiau kaip 140 energetikos bendrijų būtų suteiktas **pradinis finansavimas** verslo planams parengti parengiamajame etape (2027 m.).

3. Informuotumo didinimas ir gebėjimų stiprinimas

Norint, kad energetikos bendrijos augtų, plėstųsi ir profesionalėtų, labai svarbu, kad jos turėtų prieigą prie energetikos žinių, turėtų ekonominių ir verslumo įgūdžių, techninių ir teisinių ekspertinių žinių ir stiprintų gebėjimus. Todėl Komisija planuoja:

- pasitelkdama Merų paktą ir vykdydama specialią komunikacijos kampaniją vartotojų teisių klausimais, **informuoti piliečius, vietos valdžios institucijas ir kitus asmenis, pavyzdžiui, ūkininkus ir mažųjų įmonių savininkus**, apie jų teises ir galimybes steigti arba remti energetikos bendrijas (2026 m.);
- per CEAH **teikti techninę pagalbą** energetikos bendrijoms, kad būtų plėtojami energijos kaupimo, energijos vartojimo efektyvumo ir atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektai (2026 m.);
- sutelkti lėšas pagal programos LIFE Perėjimo prie švarios energijos paprogramę, siekiant padėti energetikos bendrijoms augti, profesionalėti ir didinti atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų bei paslaugų mastą, visų pirma vykdant tarpusavio mokymosi veiklą ir kuriant antrines struktūras (2026 m.).

4. Socialinė įtrauktis ir visuomenės dalyvavimas

Energetikos bendrijos gali padėti sutelkti visuomenę, įtraukti ir apsaugoti pažeidžiamus namų ūkius ir sumažinti namų ūkių, patiriančių energijos nepriteklių (taip pat darantį neproporcingai didelį poveikį moterims ir kitoms grupėms, kurios gali būti diskriminuojamos), skaičių. Siekdama išnaudoti šį potencialą, Komisija ketina:

- per Energijos nepritekliaus konsultacijų centrą (EPAH) teikti techninę pagalbą vietos valdžios institucijoms, kad padėtų **įtraukti pažeidžiamus namų ūkius ir energijos nepriteklių patiriančius namų ūkius** į energetikos bendrijas (2026 m.);

- siekdama skatinti socialinės įtraukties kriterijus viešuosiuose pirkimuose ir koncesijose, įsteigti praktikos bendruomenę, kuri būtų **Viešųjų pirkėjų platformos** dalis (2026 m.);
- per CEAH ir EPAH paskelbti **piliečių dalyvavimo įgyvendinimo vadovą**, kad padėtų politikos formuotojams nustatyti ir remti socialiai įtraukias ir į piliečius orientuotas energetikos bendrijas (2026 m.);
- įgyvendinant Anglijų pramonės regionų pertvarkos iniciatyvą ir per kitas susijusias platformas remti tarpusavio mokymosi galimybes anglių, durpių ir degių skalūnų pramonės regionuose organizuojant mokymus vietoje apie **energetikos bendrijas** (2027 m.);
- paskelbti **standartinę pavyzdinę** atsinaujinančiųjų išteklių energijos projektų plėtotojų ir energetikos bendrijų **bendradarbiavimo sutartį** (2027 m.).

5. Skaitmeninės inovacijos ir sistemų integravimas

Išnaudojant skaitmeninių technologijų, duomenų erdvių, energijos kaupimo, sistemų integravimo ir išmaniųjų elektros tinklų sprendimų potencialą, energetikos bendrijos gali tapti neatsiejama šiuolaikinės energetikos sistemos dalimi ir sumažinti sąskaitas už energiją. Todėl Komisija planuoja:

- sutelkti lėšas pagal programos LIFE Perėjimo prie švarios energijos paprogramę, siekiant padėti miestams ir tokiems vietos partneriams kaip energetikos bendrijos **diegti išmaniuosius sprendimus** (pvz., bendrai naudojamas baterijas, elektromobilių įkrovimo infrastruktūrą, energijos valdymo sistemas ir kt.), kurie padeda optimizuoti dalijimąsi energija vietoje ir išnaudoti lankstumo teikiamas galimybes (2026 m.);
- skatinti, kad Merų pakto signatarai, rengdami **vietos energetikos planus**, per CEAH organizuojamus vietos piliečių dialogus energetikos klausimais įtrauktų energetikos bendrijas (2026 m.);
- vykdant Miestų misiją, pagal programą „Europos horizontas“ teikti finansavimą bendruomenių iniciatyva kuriamiems **elektros mikrotinklams ir atsinaujinančiuosius išteklius naudojantiems vietos šildymo tinklams** (2026–2027 m.); pagal programą „Europos horizontas“ skirti 12 mln. EUR finansavimą **dirbtiniu intelektu grindžiamų prognozavimo algoritmų** kūrimui remti, kad būtų optimizuota dalijimosi energija vertė sistemai ir bendruomenėms (2026 m.);
- išnagrinėti galimybes, kaip **vietos energijos rinkos skirstymo sistemos lygmeniu** galėtų būti standartizuotai integruotos į didmeninę rinką, siekiant užtikrinti, kad mažos, paskirstytos energijos sistemos galėtų veikti veiksmingai ir būtų sudarytos sąlygos pritaikomo masto lankstumui (2027 m.).